

Ενώπιον των Αντεισαγγελέων του Αρείου Πάγου

κ.κ. Ευάγγελου Ζαχαρή και Λάμπρου Σοφουλάκη

Σημείωμα Εγγράφων Εξηγήσεων

Ελένης Τουλουπάκη, Αντεισαγγελέως Εφετών Αθηνών, Εισαγγελέως κατά της διαφθοράς, κατοίκου ως εκ της υπηρεσίας μου Αθηνών, οδός Κυρίλλου Λουκάρεως αριθμός 14

I. Γενική άρνηση των κατηγοριών

Αξιότιμοι κ.κ. Εισαγγελείς του Αρείου Πάγου,

Κλήθηκα ενώπιόν Σας προς παροχή εξηγήσεων για τις πράξεις της από κοινού και κατά συρροή κατάχρησης εξουσίας σε βαθμό κακουργήματος, της από κοινού και κατά συρροή κατάχρησης εξουσίας σε βαθμό πλημμελήματος, της παράβασης καθήκοντος και της κατ' εξακολούθηση ψευδούς βεβαίωσης.

Είμαι απόφοιτος της Σχολής Δικαστών με μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών στην Εγκληματολογία και ένα δεύτερο που ολοκληρώνεται τον Ιούνιο στο Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο της Νομικής Σχολής Αθηνών.(σχετ 1,2). Επίσης κατέχω πιστοποιητικό γλωσσομάθειας της Αγγλικής γλώσσας από το Regent College του Λονδίνου, όπου είχα σπουδάσει στο παρελθόν και πολύ καλή γνώση Γερμανικ Τοποθετήθηκα στη θέση της Εισαγγελέως Διαφθοράς δύο φορές χωρίς ουδέποτε να υποβάλω αίτηση και η πρώτη απόφαση τοποθέτησης επικυρώθηκε με παμψηφεί απόφαση της Ολομελείας του Αρείου Πάγου

Αφορμή για την παρούσα προκαταρκτική εξέταση αποτελούν οι μηνύσεις – εγκλήσεις τεσσάρων πολιτικών προσώπων και συγκεκριμένα των κ.κ. Αντωνίου Σαμαρά, Ευάγγελου Βενιζέλου, Δημητρίου Αβραμόπουλου και Ανδρέα Λοβέρδου, οι οποίες αρχειοθετήθηκαν αρχικώς με πράξη του Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, κ. Ιωάννη Αγγελή, αλλά ανασύρθηκαν με τρόπο, κατά την άποψή μου, δικονομικώς ανορθόδοξο, καθώς και οι σε

βάρος μου τρεις συνολικά υπηρεσιακές αναφορές του ίδιου ως άνω Αντεισαγγελέα, κ. Ιωάννη Αγγελή.

Καλούμαι για πολλοστή φορά να παράσχω εξηγήσεις για τα πεπραγμένα της Εισαγγελίας Διαφθοράς στην υπόθεση Novartis. Οι πράξεις, που μου αποδίδονται, αλλά και ο εν γένει εκ μέρους μου χειρισμός της υπόθεσης **έχουν μέχρι σήμερα κριθεί** και μάλιστα σε όλα τα δυνατά επίπεδα ελέγχου (ποινικό, πειθαρχικό, δεοντολογικό) **κατά τρόπο που δικαιώνει εμένα και όχι αυτούς που έχουν στραφεί κατά καιρούς εναντίον μου.** Συγκεκριμένα:

- Έχουν ήδη **απορριφθεί** με αμετάκλητα βουλεύματα του Συμβουλίου Εφετών **δύο αιτήσεις εξαιρέσεως** τόσο της κ. Ράικου όσο και του κ. Λοβέρδου.
- Τόσο εγώ όσο και οι συνεργάτες μου Επίκουροι Εισαγγελέες **έχουμε απαλλαγεί** στο πλαίσιο τριων **πειθαρχικών** προκάταρκτικών εξετάσεων για τη συγκεκριμένη υπόθεση, που διενεργήθηκαν από την Αντιπρόεδρο του Α.Π. κ. Χρυσούλα Παρασκευά την Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου Μαρία Γαλάνη-Λεοναρδοπούλου και από τον Αντεισαγγελέα του Α.Π. κ. Πεπόνη. (βλεπτ **σχτ3** εως 10)
- Οι μηνύσεις, επί των οποίων παρέχω σήμερα εξηγήσεις, **αρχειοθετήθηκαν** αρχικά από τον Αντ/λέα του Αρείου Αγγελή για να ανασυρθούν από το ίδιον κατά τρόπο **αντιδικονομικό** και σε χρόνο, που δημιουργεί εύλογες υπόνοιες ως προς τις επιδιωκόμενες σκοπιμότητες.
- Η Προϊσταμένη του κ. Αγγελή Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου κ. Δημητρίου **έχει απερίφραστα αποδοκιμάσει** τους δικονομικούς χειρισμούς του υφισταμένου της ως προς την ανάσυρση των καταγγελιών, αλλά και γενικώτερα την άσκηση των εποπτικών καθηκόντων του στην Εισαγγελία Διαφθοράς.

Τόσο εγώ όσοι και οι συνεργάτες μου **έχουμε υποστεί** τη μεγαλύτερη δυνατή διαπόμπευση. Αναρωτιέμαι αν υπάρχει περισσότερο απαξιωτική

κατηγορία για δικαστικούς λειτουργούς, από εκείνη που μας αποδίδεται. Εμφανιζόμαστε να εκβιάζουμε μάρτυρες, να υποβάλουμε σε αυτούς το περιεχόμενο των καταθέσεών τους, να κατασκευάζουμε αποδείξεις για να εκθέσουμε σε δίωξη όχι τον οποιοδήποτε «ανώνυμο» πολίτη, αλλά μέχρι και τον πρώην Πρωθυπουργό της Χώρας και όλα αυτά υπό την ατεκμηρίωτη, αυθαίρετη και κακόβουλη εικασία ότι είμαστε ενεργούμενα εξωθεσμικών κέντρων εξουσίας. Όμως αυτό το εξωπραγματικό και κινηματογραφικό σενάριο μετατρέπεται σε σουρεαλιστική φαρσοκωμωδία, αν ληφθεί υπόψη ότι «στήσαμε» μία υπόθεση, την οποία σχεδόν στο σύνολό της αρχειοθετήσαμε, όχι βέβαια γιατί πποηθήκαμε από τις υποβληθείσες μηνύσεις, αλλά γιατί είμαστε απολύτως αντικειμενικοί και αμερόληπτοι.

Ατυχώς ο χειρισμός της υπόθεσης Novartis μας ενέπλεξε στη δίνη οικονομικών, πολιτικών, αλλά και (λυπάμαι που το λέω) ενδοδικαστικών ερίδων. Η περιπέτειά μας διδάσκει ότι, όποτε τυχόν στο μέλλον μια ποινική έρευνα θα σκοντάφτει σε κάποιο πολιτικό πρόσωπο, ο δικαστικός λειτουργός με τον έναν ή τον άλλο τρόπο θα καθίσταται - ανάλογα με την εκάστοτε συγκυρία - έρμαιο ατέρμονων ποινικών και πειθαρχικών διαδικασιών σε βάρος του έχοντας παράλληλα να αντιμετωπίσει τον Τύπο και τα ΜΜΕ και τα πολιτικά ή οικονομικά συμφέροντα που έκαστο εξ αυτών υπηρετεί. **Πιστεύω** ακράδαντα ότι ενώ κατηγορούμαστε ότι ενεργήσαμε με πολιτικά κίνητρα, πράγμα παντελώς αναπόδεικτο, συμβαίνει το ακριβώς αντίθετο, δηλαδή είμαστε θύματα μίας συντονισμένης προσπάθειας υπηρεσιακής και ηθικής μας εξόντωσης με προφανή πολιτικά και οικονομικά κίνητρα.

Έχοντας βαθιά πίστη στην Δικαιοσύνη και στους θεσμούς της, εκθέτω προς αντίκρους των διερευνώμενων αδικημάτων τα ακόλουθα:

II. Αντίκρουση των επιμέρους πράξεων

Α. ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΕΞΟΥΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΣΥΝΑΥΤΟΥΡΓΙΑ ΣΕ ΒΑΘΟ ΚΑΚΟΥΡΓΗΜΑΤΟΣ ΣΕ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΣΥΡΡΟΗ (αρθ. 239 περ.β εδ.α , 45 , 94 παρ.1 Π.Κ.)

Η κατηγορία της κακουργηματικής κατάχρησης εξουσίας φέρεται τελεόσθείσα σε βάρος των δέκα πολιτικών προσώπων και συνίσταται συνοπτικά εις το ότι εγώ από κοινού με τους συναδέλφους μου επίκουρους εισαγγελείς σχηματίσαμε την εις βάρος τους δικογραφία και επιλέξαμε προστατευόμενους μάρτυρες που δεν συγκέντρωναν τις εκ του νόμου προβλεπόμενες προϋποθέσεις, στους οποίους δήθεν επιβάλλαμε την κατάθεση ψευδών γεγονότων, ακολούθως δε αποστέλλαμε τη δικογραφία στην Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου προς διαβίβαση στη Βουλή εκθέτοντας τα πολιτικά πρόσωπα σε δίωξη και τιμωρία. Το κατηγορητήριο μου αποδίδει μία σειρά διαδοχικών ενεργειών, δια των οποίων δήθεν εξασφάλισα κατασκευασμένα και ψευδή στοιχεία εκθέτοντας με τον τρόπο αυτό σε δίωξη και τιμωρία τα πολιτικά πρόσωπα. Συγκεκριμένα:

1. Αναγκαία εισαγωγική διευκρίνιση: Ο τρόπος σχηματισμού των χωριστών δικογραφιών κατά των πολιτικών προσώπων

Στη γνωστοποιηθείσα κατηγορία μού αποδίδεται ότι σχημάτισα την υπ' αριθμ. ΕΔ 2016/373 δικογραφία και έτσι δημιουργείται η εσφαλμένη εντύπωση ότι εγώ την πρώτη μέρα της ανάληψης των καθηκόντων μου ενήργησα με μοναδικό σκοπό την απόδοση ευθυνών στα αναφερόμενα σε αυτή δέκα πολιτικά πρόσωπα. Η αλήθεια όμως είναι ότι η δικογραφία για την λεγόμενη υπόθεση NOVARTIS σχηματίστηκε με αριθμ. ΑΒΜ ΕΔ 2016/373 από την τέως Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς κ. Ελένη Ράικου και όχι από εμένα με αφορμή δημοσιεύματα, προκειμένου να διερευνηθούν τυχόν παράνομες πρακτικές της εταιρείας NOVARTIS HELLAS ΑΕΒΕ, αλλά και άλλων φαρμακευτικών εταιρειών, που αφορούσαν στην προσέγγιση ιατρών για τη συνταγογράφηση σκευασμάτων της Novartis και στον επηρεασμό της διαδικασίας έγκρισης, τιμολόγησης και αποζημίωσης φαρμακευτικών σκευασμάτων και όχι σε βάρος οποιουδήποτε πολιτικού προσώπου. (σχετ11 ,12)

Ωστόσο, σε κάποια από τα δημοσιεύματα αυτά γινόταν ρητή αναφορά σε εμπλοκή τεσσάρων πολιτικών προσώπων, μεταξύ δε

αυτών και ενός πρώην Πρωθυπουργού (βλ. τα δημοσιεύματα, τα οποία Σας προσκόμισθηκαν από την τέως Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου κα Ξένη Δημητρίου, ως σχετικά της ενώπιον Σας κατάθεσής της). Επίσης αναφορά σε χρηματισμό κρατικών αξιωματούχων και ενδεχομένως και πολιτικών προσώπων εμπεριέχετο και στην από 24-3-2017 δήλωση παραίτησης της προκατόχου μου κ. Ελένης Ράικου, στην οποία ρητώς αναγράφονται μεταξύ άλλων τα εξής: «Επιπλέον διαπιστώθηκε ότι αντίστοιχα εμβάσματα εισέρχονταν από τον ίδιο λογαριασμό, επίσης απευθείας σε λογαριασμούς νομικών προσώπων, τα οποία πιθανολογούνται ότι χρησίμευαν ως οχήματα προκειμένου να διοχετευθούν ως δώρο στους τελικούς αποδέκτες τους προφανώς αξιωματούχους. Αυτό σήμανε αμέσως συναγερμό στην Υπηρεσία μας γιατί προμήνυε πιθανή ύπαρξη παρόμοιων εμβασμάτων και σε άλλους εμπλεκόμενους, ενδεχομένως και πολιτικούς, δεδομένου ότι δεν έχει περιέλθει το σύνολο των αιτηθέντων στοιχείων στην Υπηρεσία μας. Το συνολικό ποσό που κατευθύνθηκε στους παραπάνω ανέρχεται με τα μέχρι σήμερα στοιχεία περίπου στα 28 εκατομμύρια ευρώ». Ανάλογο ήταν και το κλίμα στον τύπο της εποχής, προς απόδειξη του οποίου ενδεικτικά επισυνάπτω δημοσίευμα του δημοσιογράφου Παναγιώτη Τζένου στην εφημερίδα «Παραπολιτικά». Στο δημοσίευμα αυτό γίνεται λόγος για οπτικοακουστικό ντοκουμέντο που ρίχνει φως στην υπόθεση αποκαλύπτοντας τους πρωταγωνιστές της που πάντα σύμφωνα με το δημοσίευμα της 9-1-2017 (προ του διορισμού μας) ενέπλεκε τέσσερις πρώην υπουργούς μεγάλου βεληνεκούς.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι όταν ανέλαβα χρέη Εισαγγελέως Διαφθοράς υπήρχε ήδη, κατά την προκάτοχό μου πάντοτε, σαφής προσανατολισμός προς διερεύνηση συμμετοχής στην εν λόγω υπόθεση και πολιτικών προσώπων.

Οι δικογραφίες για τα συγκεκριμένα πολιτικά πρόσωπα, οι οποίες και διαβιβάσθηκαν αργότερα στην Βουλή των Ελλήνων, σχηματίσθηκαν με εξαγωγή ισάριθμων αντιγράφων εκ της βασικής δικογραφίας (ΕΔ 2016/373), όταν επέστρεψε η δικογραφία από την Βουλή των Ελλήνων με το σχετικό πόρισμα της τότε Κοινοβουλευτικής Πλειοψηφίας, η οποία αποφάσισε –

αποκλίνοντας από τα μέχρι τότε κρατούντα σε άλλες περιπτώσεις υπουργικών αδικημάτων - ότι το αδίκημα της δωροληψίας που προέκυπτε από το σχετικό υλικό δεν τελείται κατά την άσκηση των υπουργικών καθηκόντων και, επομένως, **δεν υπάγεται στο νόμο περί ευθύνης υπουργών**. Στο σημείο αυτό οφείλω να τονίσω ότι κατά το χρόνο της διαβίβασης της δικογραφίας στη Βουλή θεωρούσαμε, έχοντας υπόψη τα νομολογιακά προηγούμενα, ότι με εξαίρεση το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα, το οποίο παρέμενε εξ αρχής στην αρμοδιότητά μας ως μη υπουργικό αδίκημα, τα αδικήματα της απιστίας και της παθητικής δωροδοκίας, που εφέροντο να έχουν τελεσθεί από το έτος 2006 -2015 **είχαν υποπέσει ήδη στην αποσβεστική προθεσμία του άρθρου 86 παρ. 3 του Σ. και ότι η Βουλή θα διαπίστωνε και μόνο την παραγραφή των εγκλημάτων αυτών και δεν θα αποφάσιζε τη σύσταση προανακριτικής επιτροπής.**

Η απόφαση μου για τον σχηματισμό των επιμέρους δικογραφιών αυτών, βασίσθηκε – πέραν της κατά την κρίση μου έλλειψης συνάφειας μεταξύ των διερευνώμενων πράξεων της βασικής δικογραφίας και των πράξεων που περιγράφονταν στο πιο πάνω πόρισμα της Βουλής – κυρίως στην ανάγκη για **ταχύτερη ολοκλήρωση της έρευνας για καθένα πολιτικό πρόσωπο λαμβάνοντας υπόψη ότι κατά την κοινή πείρα θα απαιτείτο μεγάλο χρονικό διάστημα για την ολοκλήρωση της έρευνας για το σύνολο της υπόθεσης της Novartis, εκτίμηση η οποία έχει επαληθευθεί, αφού η σχετική έρευνα εκκρεμεί μέχρι σήμερα. Αν αντιθέτως δεν είχε επιλεγεί η οδός του χωρισμού των δικογραφιών, δεν θα ήταν δυνατή η έγκαιρη αρχειοθέτηση των δικογραφιών για το σύνολο σχεδόν των πολιτικών, οι δε τελευταίοι θα παραπονούνταν (και δικαίως!) ότι παραμένουν σε βάθος χρόνου όμηροι της διερεύνησης της συνολικής υπόθεσης Novartis.**

Σημειώτεον ότι ο σχετικός χωρισμός της δικογραφίας βρήκε απολύτως σύμφωνο και τον τότε επόπτη κ. Αγγελή, αλλά και την τέως Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, κα Δημητρίου, όπως και η ίδια ρητώς αναφέρει στην από 19-2-

2020 ένορκη κατάθεσή της και στα Υπομνήματα που Σας προσκόμισε. Κατά συνέπεια ο χωρισμός της δικογραφίας είχε ακριβώς τους αντίθετους σκοπούς με αυτούς που μου καταλογίζονται, δηλαδή κατέτεινε στην ταχεία και ευέλικτη ολοκλήρωση της έρευνας για κάθε ελεγχόμενο πρόσωπο χωριστά.

Η υπηρεσιακή απασχόληση τόσον εμού όσο και της προκατόχου μου με τη διερεύνηση της συγκεκριμένης υπόθεσης και η ανάληψη των καθηκόντων μου σε χρόνο, κατά τον οποίο είχαν ήδη συσχετισθεί στη δικογραφία δημοσιεύματα που περιείχαν αναφορές σε πολιτικά πρόσωπα, έχει προκαλέσει σύγχυση και στους μηνυτές. Ειδικότερα ο κ. Βενιζέλος στη σελ. 16 επ. της μήνυσής του υπό στοιχεία 6 και Z1 επόμενα, επικαλούμενος δημοσιεύματα των μηνών **Ιανουαρίου και Μαρτίου του έτους 2017** διερωτάται αν οι ανώνυμοι μάρτυρες εμφανίσθηκαν και κατέθεσαν αυθορμήτως στην Εισαγγελία Διαφθοράς ή καθοδηγούμενοι από τρίτους χωρίς βεβαίως να επικαλείται κανένα αποδεικτικό της δήθεν καθοδηγησης στοιχείο. Αν όμως έτσι έχουν τα πράγματα, δηλαδή οι πολιτικοί αντίπαλοι του κ. Βενιζέλου βυσσοδομούσαν σε βάρος του χρησιμοποιώντας φιλικά προς αυτούς ΜΜΕ κατά το πρώτο τρίμηνο του 2017, διάστημα που ως γνωστόν εγώ δεν ήμουν Εισαγγελέας Διαφθοράς ούτε οι κ.κ. Ντζούρας και Μανώλης ήταν Επίκουροι και αγνοούσα πλήρως την υπόθεση Novartis, πώς είναι δυνατόν να αποδίδεται σε εμάς η σχετική μομφή;

Δεν ελλείπουν ωστόσο και οι περιπτώσεις **εξόφθαλμα σκόπιμης σύγχυσης των δύο θητειών** εκ μέρους των μηνυτών, προκειμένου να αποδώσουν σε εμένα ανύπαρκτες ευθύνες. Αναφέρομαι εν προκειμένω στον κ. Λοβέρδο, ο οποίος στη σελ. 15 της από 16.09.2019 μήνυσης αναφέρει ανακριβώς ότι στις 8 Μαρτίου 2017 είχα αναλάβει καθήκοντα ως Εισαγγελέας Διαφθοράς ενώ η αλήθεια είναι ότι ορίστηκα Εισαγγελέας Διαφθοράς στις 10-4-2017. Επομένως τόσο τα αρχικά όσο και τα συμπληρωματικά στοιχεία που αναφέρει ότι κατέθεσε, την 21-2-2017 και 8-3-2017 αντίστοιχα, δεν υποβλήθηκαν ενώπιον μου, αλλά στην κ. Ράικου. (σχετ13 και 14)

2. Η εμπλοκή των πολιτικών προσώπων δεν στηρίζεται αποκλειστικά στις καταθέσεις των προστατευόμενων μαρτύρων

Αδιάψευστη απόδειξη περί του ότι δεν επικεντρώθηκε η έρευνά μας σε πολιτικά πρόσωπα αποτελεί το ότι με σκοπό να διερευνηθεί στο σύνολό της η υπόθεση προέβημεν σε πλήθος ανακριτικών ενεργειών:

- Κατασχέσεις του συνόλου των ηλεκτρονικών υπολογιστών των υπαλλήλων της Novartis, του συνόλου των διακομιστών (servers) όπου ήταν αποθηκευμένα όλα τα ηλεκτρονικά δεδομένα της εταιρείας, αλλά και ιδίως των αντιγράφων ασφαλείας (back up) όλων των εγγράφων της Novartis, τα οποία φυλάσσονταν σε ιδιωτική εταιρεία στον Ασπρόπυργο,

- δεκάδες έλεγχοι όλων των καταγγελλομένων εταιρειών και – μη πολιτικών - φυσικών προσώπων από το επιστημονικό προσωπικό της Εισαγγελίας Διαφθοράς,

- έλεγχοι και αντίστοιχες πορισματικές εκθέσεις από τους Ειδικούς Επιστήμονες, το Κλιμάκιο Ελέγχου του ΣΟΕΕ (ήδη Εθνική Αρχή Διαφάνειας), το ΣΕΥΥΠ, την ΥΠΕΔΥΦΚΑ, τη Διεύθυνση Εγκληματολογικών Ερευνών, την Οικονομική Αστυνομία κ.λ.π.,

- δεκάδες αιτήματα (τουλάχιστον 50 μέχρι τώρα) δικαστικής συνδρομής και ευρωπαϊκής εντολής έρευνας,

- λήψη 50 περίπου μαρτυρικών καταθέσεων.

Από αυτό το υλικό, που επαναλαμβάνω συνελέγη στο πλαίσιο της συνολικής διερεύνησης της υπόθεσης προέκυψαν τα αρχικά στοιχεία για τα πολιτικά πρόσωπα. Πιο συγκεκριμένα αναφορικά με τους Ευάγγελο Βενιζέλο, έναν εκ των μηνυτών και τον Γεώργιο Κουτρουμάνη, τα στοιχεία που διαβιβάσθηκαν στην Βουλή γι' αυτούς, προέκυπταν από ηλεκτρονικά αρχεία (έγγραφα) που βρέθηκαν σε ηλεκτρονικούς δίσκους (servers) που κατασχέσαμε εμείς οι ίδιοι στην έδρα της εταιρείας Novartis. Τα στοιχεία αυτά αναφέρονται λεπτομερώς στις πορισματικές εκθέσεις των κ. κ. Ντζουρα και Μανώλη προς εμένα, με τις οποίες κατέληγαν

στο συμπέρασμα ότι από την όλη έρευνα για τα πρόσωπα αυτά δεν προέκυπταν οι απαιτούμενες από το νόμο ενδείξεις και ότι οι δικογραφίες σε βάρος τους έπρεπε να τεθούν στο αρχείο, όπως και έγινε. Ως εκ τούτου για τους Ευάγγελο Βενιζέλο και Γεώργιο Κουτρουμάνη, τα στοιχεία σε βάρος τους δεν πρέπει να αποτελούν προέκυψαν από τους δήθεν κατασκευασμένους μάρτυρες, αλλά από έγγραφα της ίδιας της εταιρείας Novartis, η γνησιότητα των οποίων ουδόλως αμφισβητείται, καθόσον, άπαντα τα στοιχεία που κατασχέθηκαν εστάλησαν άμεσα στο αρμόδιο Τμήμα Ψηφιακών Πειστηρίων της Διεύθυνσης Εγκληματολογικών Ερευνών.

Περαιτέρω, αναφορικά με τον Παναγιώτη Πικραμμένο, η μια και μοναδική κατάθεση που τον αφορούσε ήταν αυτή της μάρτυρος με κωδική ονομασία "Αικατερίνη Κελέση" με ημερομηνία 29.12.2017. Στην κατάθεση αυτή η μάρτυρας αναφέρει μόνο ότι ο Κ. Φρουζής διέρρεε ότι έδωσε ένα μικρό δωράκι στον Π. Πικραμμένο γύρω στα 100 χιλιάρια. **Η μάρτυρας, ρητά και κατηγορηματικά ανέφερε ευθύς εξ αρχής ότι δεν γνωρίζει κάτι άλλο σχετικό με δωροδοκία του Π. Πικραμμένου.** Και στην περίπτωση αυτή, η δικογραφία για τον Π. Πικραμμένο τέθηκε από εμάς στο αρχείο. **Συνεπώς και στην περίπτωση αυτή, είναι αδιανόητο να γίνεται λόγος για κατασκευή ψευδών στοιχείων από εμάς.**

Ομοίως, στην περίπτωση του Ανδρέα Λυκουρέντζου, ερευνήθηκαν από εμάς οι σχετικές καταγγελίες στην από 08-11-2017 κατάθεση της «Αικατερίνης Κελέση». Και εδώ, τα στοιχεία που ανέκυψαν για την υπόθεση αυτή, ήταν αποκλειστικά και μόνο έγγραφα της εταιρείας Novartis, όπου γίνονταν σχετικές αναφορές στον πολιτικό αυτό. Δηλαδή και εδώ, πρόκειται για υπαρκτά και γνήσια έγγραφα της ίδιας της Novartis και φυσικά όχι για ψευδή και κατασκευασμένα, όπως αναφέρεται στο κατηγορητήριο. Από την πορισματική έκθεση των Επίκουρων Εισαγγελέων καταδεικνύεται άνευ ετέρου ότι ορθώς εκτίμησαν όλες τις υποθέσεις των πολιτικών αυτών, κρίνοντας ότι τα όποια στοιχεία δεν ήταν επαρκή για την κίνηση ποινικής δίωξης σε βάρος τους.

Αναφορικά με τις δικογραφίες για τους κ.κ. Μάριο Σαλμά και Αντώνιο Σαμαρά, ομοίως, όπως και με τους προαναφερθέντες πολιτικούς, των οποίων

οι υποθέσεις αρχειοθετήθηκαν, τα στοιχεία που προέκυψαν σχετικά με την ενδεχόμενη εμπλοκή τους προέρχονταν πρωτίστως από τα κατασχεμένα αρχεία της Novartis, η ύπαρξη και γνησιότητα των οποίων ουδόλως αμφισβητείται. Επιπλέον για τους ανωτέρω δύο πολιτικούς, ιδίως δε για τον Αντώνιο Σαμαρά, κατατέθηκαν από τους προστατευόμενους μάρτυρες συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά, η αξιοπιστία των οποίων ουδόλως αναιρέθηκε. Μάλιστα αμφότεροι οι μάρτυρες προσκόμισαν αποδεικτικά στοιχεία, η αξιοπιστία των οποίων ομοίως ενδυναμώθηκε από την ύπαρξη συναφών στοιχείων που βρέθηκαν στα αρχεία της Novartis, το γεγονός δε ότι οι υποθέσεις αυτών τέθηκαν τελικά στο αρχείο, οφείλεται στο ότι από την έρευνα δεν προέκυψαν οι απαιτούμενες από το νόμο ενδείξεις περί του ότι οι ανωτέρω έλαβαν χρηματικά ανταλλάγματα, προκειμένου να προβούν σε συγκεκριμένες χαριστικές για την εταιρεία πράξεις.

Συνεπώς, αποδεικνύεται ότι δεν συλλέξαμε κατασκευασμένα και ψευδή στοιχεία, όπως αβάσιμα υιοθετεί το κατηγορητήριο δεχόμενο εσφαλμένα ότι οι επίδικες εν γνώσει μας καταθέσεις ήταν το μοναδικό στοιχείο. Ούτε περιορισθήκαμε σε αυτά τα στοιχεία και στις μαρτυρικές καταθέσεις των προστατευομένων μαρτύρων για να ασκήσουμε «ελαφρά τη καρδία» πτοινικές διώξεις σε βάρος πολιτικών.

3. Επί των κριτηρίων επιλογής των προστατευομένων μαρτύρων

Η κατηγορία κατά το μέρος που μού καταλογίζει ότι δήθεν επέλεξα τα πρόσωπα, που κατέθεσαν ως προστατευόμενοι μάρτυρες, είναι **εξωπραγματική και ακατανόητη**. Η «επιλογή» (όρος με το αρνητικό φορτίο της καταχρηστικώς ασκούμενης διακριτικής ευχέρειας) μαρτύρων, που μου καταλογίζεται είναι απολύτως αποξενωμένη από τη συνήθη εισαγγελική πρακτική. Ο εισαγγελέας είναι αυτός που «επιλέγει» τους μάρτυρες στα συντασσόμενα καθημερινώς χιλιάδες κατηγορητήρια ανά τις εισαγγελίες της χώρας και εξετάζει κατά την κρίση του κατά την προδικασία όποιο μάρτυρα θεωρεί ότι μπορεί να συμβάλλει στην αποκάλυψη της αλήθειας. Η κατηγορία

που μου αποδίδεται κατ' αποτέλεσμα λογοκρίνει και ποδηγετεί την απολύτως ελεύθερη στο ζήτημα αυτό εισαγγελική κρίση.

Σε ότι αφορά στα κριτήρια διευκρινίζω ότι η επιλογή των μαρτύρων βασίστηκε σε έγγραφα αλλοδαπών αρχών. Συγκεκριμένα ο ένας εκ των τριών μαρτύρων, «Μάξιμος Σαράφης», επιλέχτηκε, επειδή αφενός είχαμε βάσιμες ενδείξεις (χωρίς όμως να είμαστε απολύτως βέβαιοι, διότι τούτο δεν θα μπορούσε να επιβεβαιωθεί επισήμως ή ανεπισήμως από τις Αμερικανικές Αρχές) με βάση τη συνολική επισκόπηση στοιχείων της δικογραφίας ότι το εν λόγω πρόσωπο κατέθεσε και ενώπιον των Αμερικανικών Αρχών και αφετέρου ήταν πρώην υπάλληλος της εταιρείας Novartis (το τελευταίο προκύπτει και από την από 04-12-2019 ένορκη κατάθεσή του ενώπιον Σας).

Ο δεύτερος μάρτυρας με την κωδική ονομασία «Αικατερίνη Κελέση» ήταν κατά τον κρίσιμο χρόνο υπάλληλος της εταιρείας NOVARTIS (βλ. και την από 04.12.2020 ένορκη κατάθεση ενώπιον Σας). Οι μάρτυρες κλήθηκαν να καταθέσουν λόγω των εγγράφων των αλλοδαπών Αρχών, βάσει των οποίων υποδεικνύονταν ως πρόσωπα που θα μπορούσαν να συμβάλουν ουσιωδώς στη διερεύνηση της υπόθεσης. (βλ σχετ 15,16)

Ο τρίτος μάρτυρας (Ν. Μανιαδάκης) ήταν άτυπος σύμβουλος σε θέματα υγείας όλων των Υπουργών Υγείας από το έτος 2010 – 2015, ήτοι των κ.κ. Λοιβέρδου, Σαλμά, Γεωργιάδη. Ο κ. Μανιαδάκης παρουσιάστηκε οικειοθελώς ενώπιον μας και μάλιστα, όπως προκύπτει από την κατάθεσή του στην Προανακριτική επιτροπή της Βουλής, είχε εμφανιστεί αυθορμήτως και ενώπιον της κας Ράικου, η οποία πάλι κατά τα λεγόμενά του από κοινού με τους Επίκουρους Εισαγγελείς τον πίεσε για πολιτικά πρόσωπα (ίδ. σελ. 88 και 91) και του έδωσε προθεσμία 20 ημερών για να σκεφτεί αν επιθυμεί να συνεισφέρει και να επανέλθει. Πώς μπορεί να γίνει λόγος για «επιλογή» του μάρτυρα και «κατασκευασμένη» από τη νέα σύνθεση της Εισαγγελίας Διαφθοράς μαρτυρική κατάθεση; Ο κ. Μανιαδάκης εμφανίσθηκε σε εμάς ορκιζόμενος στην τιμή του ότι δεν δωροδοκήθηκε ούτε είχε συμμετοχή σε αξιόποινες πράξεις και μας δήλωνε σε κάθε συνάντηση ότι είναι με το μέρος

των δικαστικών αρχών, ότι έχει αποφασίσει να πει όλα όσα γνωρίζει για φαρμακευτική πολιτική των υπουργών, των οποίων διετέλεσε σύμβουλος.

Βάσει των ανωτέρω σχηματίσαμε την άποψη ότι τα τρία προαναφερθέντα πρόσωπα ως εκ της θέσης που κατείχε έκαστος (σημαντικά στελέχη της Novartis Ελλάς οι δύο εξ αυτών και στέλεχος του Υπουργείου Υγείας καθ' όλη την ερευνώμενη περίοδο ο τρίτος) γνώριζαν (και) από δική τους αντίληψη πολύ σημαντικά και ουσιώδη πραγματικά περιστατικά για τις διερευνώμενες πράξεις και τα διερευνώμενα πρόσωπα και συνεπώς κρίθηκε αναγκαίο να καταθέσουν σχετικά, προκειμένου να βοηθήσουν στην διαλεύκανση της υπόθεσης.

4. Επί της υπαγωγής στο καθεστώς του προστατευόμενου μάρτυρα και του μάρτυρα δημοσίου συμφέροντος

Μου αποδίδεται ότι καταχρώμενη την εξουσία μου ως Εισαγγελικής Λειτουργού, αλλά και κατά παράβαση των καθηκόντων μου (βλ. αριθμ. 3 κατηγορία) με την υπ' αριθμ. 3/2018 Πράξη μου, την οποία απεδέχθη ο εποπτεύων Αντεισαγγελέας του ΑΠ, κ. Δημήτριος Παπαγεωργίου, υπήγαγα παρανόμως τους τρεις επίμαχους μάρτυρες στο προνομιακό καθεστώς προστασίας με το χαρακτηρισμό τους ως «μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος», με μοναδικό σκοπό να τους παράσχω ασυλία, που δεν δικαιούντο, αφού δεν συγκέντρωναν τις προβλεπόμενες προϋποθέσεις στοχεύοντας με τον τρόπο αυτό στην πρόκληση βλάβης στα καταγγελλόμενα από αυτούς πολιτικά πρόσωπα

Κατ' αρχάς οφείλω να παρατηρήσω ότι η δήθεν παράνομη υπαγωγή των τριών μαρτύρων στο καθεστώς του άρθρου 45 Β και νυν 47 ΚΠΔ αξιολογείται εις διπλούν τόσο ως κατάχρηση εξουσίας όσο και ως παράβαση καθήκοντος. Ανεξαρτήτως του ότι η υπαγωγή της εν λόγω συμπεριφοράς και στο αδίκημα της παράβασης καθήκοντος προσκρούσει στη ρήτρα απόλυτης επικουρικότητας του άρθρου 259 ΠΚ, λόγω της ταύτισης του

πραγματικού υποβάθρου των δύο κατηγοριών, όσα εκτίθενται στη συνέχεια αντικρούουν συγχρόνως και την κατηγορία της παράβασης καθήκοντος.

Για το χαρακτηρισμό των τριών μαρτύρων αρχικά ως ανωνύμων (Ν. 2928/2001) και ακολούθως ως προστατευομένων (άρθρο 45 Β παλαιού ΚΠΔ) ακολουθήθηκαν πιστά οι νόμιμες διαδικασίες. Και οι τρείς μάρτυρες μάς ανέφεραν με την ελεύθερη βούλησή τους ότι επιθυμούν να καταθέσουν γιατί όσα είχαν υποπέσει στην αντίληψή τους αντέβαιναν στην ηθική τους και ήθελαν να συμβάλουν στην έρευνα αυτή που αφορούσε στην υγεία των Ελλήνων πολιτών, πλην όμως διατύπωσαν φόβους για τη ζωή και την σωματική ακεραιότητα των ιδίων και των οικογενειών τους, εκθέτοντας πειστικά επιχειρήματα προς τούτο. Σημειώνω στο σημείο αυτό ότι ήταν σε όλους μας γνωστό το περιστατικό με το μάρτυρα Τσενεκίδη, ο οποίος ήταν υπάλληλος της εταιρείας NOBARTIS και την Πρωτοχρονιά του έτους 2017 βρέθηκε στον τελευταίο όροφο του ξενοδοχείου HILTON και ζητούσε να δει την κ. Ράικου άλλως θα αυτοκτονούσε. Ακολουθώντας τη νόμιμη διαδικασία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2928/2001, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του από το Ν. 4254/2014, ο οποίος επεξέτεινε το πεδίο εφαρμογής του νόμου στα εγκλήματα της δωροδοκίας ή δωροληψίας κρατικών αξιωματούχων, επικοινωνήσαμε με τον τότε Διευθυντή του Τμήματος Προστασίας Μαρτύρων της ΕΛ.ΑΣ, κ. Περικλή Μανωλίδη, **την μαρτυρία του οποίου ζητώ από Εσάς, κατ' άρθρα 244 παρ. 1 και 102 ΚΠΔ,** προκειμένου αυτοί να λάβουν νόμιμα το καθεστώς των προστατευομένων μαρτύρων. Ειδικότερα, οι μάρτυρες εμφανίσθηκαν στο Τμήμα Προστασίας Μαρτύρων, όπου δήλωσαν με έγγραφο αίτημά τους ότι ζητούν την σχετική προστασία, διότι φοβούνται να καταθέσουν σε εμάς με τα πραγματικά τους στοιχεία. Το Τμήμα Προστασίας Μαρτύρων διαπίστωσε μετά από σχετική έρευνα τη συνδρομή των νόμιμων προϋποθέσεων για τη χορήγηση του καθεστώτος προστασίας και αφού έδωσε στους μάρτυρες τις κωδικές ονομασίες, απευθύνθηκε σε εμάς για την έκδοση της σχετικής διάταξης. Οι μάρτυρες δικαιούντο κατά νόμο το καθεστώς αυτό, σύμφωνα τόσο με την δική μας ουσιαστική κρίση όσο και με την κρίση των αρμοδίων υπηρετούντων τότε στο Τμήμα Προστασίας Μαρτύρων.

Αξίζει στο σημείο αυτό να επισημανθεί ότι ουδείς εκ των τριών μαρτύρων, που χαρακτηρίστηκαν ως προστατευόμενοι μάρτυρες, ούτε καν ο κ. Ν. Μανιαδάκης, ισχυρίστηκε ότι εγώ τους επέβαλα παρά τη θέλησή τους τη συγκεκριμένη ιδιότητα. Απολύτως αντιπροσωπευτικές είναι εν προκειμένω οι ενώπιον Σας καταθέσεις των μαρτύρων με τις κωδικές ονομασίες «Αικατερίνη Κελέση» και «Μάξιμος Σαράφης», οι οποίοι επιβεβαιώνουν ότι ίδια βουλήσει εντάχθηκαν στο πρόγραμμα προστασίας.

Επίσης, θα πρέπει εξ αρχής να σημειωθεί ότι οι τρείς μάρτυρες έλαβαν αρχικώς το καθεστώς του προστατευόμενου μάρτυρα σε **τρείς διαφορετικούς χρόνους** ο καθένας, ήτοι την 6-11-2017 ο μάρτυρας με την κωδική ονομασία Αικατερίνη Κελέση, την 11-1-2018 ο μάρτυρας με την κωδική ονομασία Μάξιμος Σαράφης και την 20-12-2017 ο μάρτυρας με την κωδική ονομασία Ιωάννης Αναστασίου, γεγονός που καταδεικνύει ότι κανένας κεντρικός σχεδιασμός δεν υπήρχε ως προς την υπαγωγή τους στο ειδικό αυτό καθεστώς αλλά κάθε περίπτωση ήταν μοναδική και αυτοτελής.

Ακολούθως, οι τρείς μάρτυρες υπήρχησαν στο καθεστώς του «μάρτυρα δημοσίου συμφέροντος» την **9-2-2018** (με το με αρ. πρωτ. ΕΠ 140 έγγραφο), δηλαδή σε χρόνο κατά τον οποίον είχαν ήδη ολοκληρωθεί οι μαρτυρικές καταθέσεις τους και είχε ήδη διαβιβαστεί η δικογραφία στη Βουλή. Επί του εν λόγω χαρακτηρισμού εκθέτω τα ακόλουθα:

Πρώτον ότι είναι δυνατόν να συμπίπτουν οι ιδιότητες του ανώνυμου προστατευόμενου μάρτυρα και του μάρτυρα δημοσίου συμφέροντος, αφού οι δύο θεσμοί και διαφορετικά λειτουργούν και ανόμοιους σκοπούς εξυπηρετούν: Ο θεσμός του «προστατευόμενου μάρτυρα» θέτει κατά κύριο λόγο τις προϋποθέσεις για το έγκυρο της μαρτυρικής κατάθεσης που λαμβάνεται χωρίς την αποκάλυψη των στοιχείων ταυτότητας και με άλλα μέτρα προστασίας του μάρτυρα (π.χ. η φύλαξη από την αστυνομία, κατάθεση με χρήση ηλεκτρονικών μέσων και με παραμόρφωση της φωνής του, η μετεγκατάσταση, μετάθεση ή μετάταξη του μάρτυρα κοκ), ενώ ο θεσμός του «μάρτυρα δημοσίου συμφέροντος» παρέχει ένα ειδικό προστατευτικό πλαίσιο,

όπως την προστασία της υπηρεσιακής του εξέλιξης, αν είναι δημόσιος υπάλληλος ή τη δυνατότητα αποχής από τη δίωξή του για ψευδορκία, ψευδή καταμήνυση κλπ.

Δεύτερον ότι, ενώ η αναγνώριση της ιδιότητας ενός προσώπου ως «προστατευόμενου μάρτυρα» γίνεται με διάταξη του εισαγγελέα που χειρίζεται την υπόθεση, **χωρίς να απαιτείται έγκριση από ανώτερο Εισαγγελικό Λειτουργό**, για το χαρακτηρισμό ενός μάρτυρα ως «δημοσίου συμφέροντος» δεν αρκεί η έκδοση της σχετικής διάταξης από τον εισαγγελέα που χειρίζεται την υπόθεση, αλλά απαιτείται να **εγκριθεί η διάταξή του από Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου**. Επί πλέον δε ο χαρακτηρισμός αυτός μπορεί να δοθεί οποτεδήποτε, ακόμα και μετά το τέλος της ποινικής διαδικασίας, στα πλαίσια της οποίας κατέθεσε ο μάρτυρας, αφού η πρόσδοση της ιδιότητας αυτής καθόλου δεν επηρεάζει την εξέλιξη της ποινικής διαδικασίας.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι οι διθείσες καταθέσεις των τριών προστατευόμενων μαρτύρων ήταν **απολύτως έγκυρες**, διότι:

A) Οι μάρτυρες κατέθεσαν βάσει του αρχικού χαρακτηρισμού τους από την Εισαγγελία Διαφθοράς ως «προστατευόμενων», για τον οποίον δεν απαιτείτο έγκριση του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου. Ο περί του αντιθέτου ισχυρισμός του μηνυτή, Ευάγγελου Βενιζέλου (σελ. 15 υπό στοιχείο 2 της μήνυσής του) ότι δηλαδή απαιτείτο η έγκριση του Αρείου Πάγου για την υπαγωγή στο καθεστώς του Ν. 2928/2001 είναι προδήλως εσφαλμένος.

B) Ο χαρακτηρισμός των μαρτύρων ως «δημοσίου συμφέροντος» **εγκρίθηκε από τον Αντεισαγγελέα του Αρείου**, ο οποίος διεπίστωσε τη συνδρομή όλων των απαιτουμένων από το άρθρο 45Β πταλαιού ΚΠΔ προϋποθέσεων. Η έγκριση αυτή παρέχει δικλείδα ασφαλείας και αποκλείει εξ ορισμού την απόδοση ευθυνών αποκλειστικά στην Εισαγγελία Διαφθοράς για τον εν λόγω χαρακτηρισμό.

Γ) Κατά το χρόνο λήψης των μαρτυρικών καταθέσεων οι μάρτυρες δεν είχαν χαρακτηρισθεί ως «δημοσίου συμφέροντος» και επομένως η

ΕΚ ΤΩΝ ΣΤΕΡΩΝ ΠΡΟΣΔΟΣΗ ΑΥΤΗΣ ΤΗΣ ΙΔΙΟΤΗΤΑΣ ΟΥΔΟΛΩΣ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΤΗ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ.

Επί του ζητήματος αν οι μάρτυρες παρανόμως χαρακτηρίσθηκαν ως «δημοσίου συμφέροντος», διότι ήταν γνωστό στην υπηρεσία μας ότι τελούσαν υπό καθεστώς προστασίας στις ΗΠΑ καθώς και το ότι προσδοκούσαν όφελος από την έκβαση των ερευνών των Ελληνικών Αρχών, το οποίο όμως θα αποκόμιζαν από τις ΗΠΑ εκθέτω τα ακόλουθα:

Κατ' ορθή και σύμφωνη με το σκοπό του άρθρου 45 Β ΚΠΔ ερμηνεία ο μάρτυρας δεν θα πρέπει να αποβλέπει σε ίδιον όφελος, που επιδιώκεται στο πλαίσιο της μαρτυρίας που δόθηκε ενώπιον των ελληνικών αρχών και συνδέεται με την έκβαση της διεξαγόμενης από αυτές έρευνας. Ο Έλληνας Εισαγγελέας ούτε υποχρεούται ούτε είναι πρακτικώς δυνατόν να γνωρίζει αν ο μάρτυρας προσδοκά οποιοδήποτε όφελος στο εξωτερικό ούτε οφείλει να γνωρίζει το νομοθετικό πλαίσιο περί προστασίας μαρτύρων σε άλλες έννομες τάξεις.

Οι έρευνες που διενεργούνται από τις Αμερικανικές Αρχές σχετικά με την εταιρεία Novartis και τις πρακτικές της, είναι **ανεξάρτητες** από αυτές των Ελληνικών Αρχών. Η υπηρεσία μας δεν γνωρίζει:

-ούτε αν οι προστατευόμενοι μάρτυρες είχαν καταθέσει ενώπιον των Αμερικανικών Αρχών (διότι ουδέποτε μέχρι σήμερα μας έχει επιβεβαιωθεί με επίσημο ή ανεπίσημο τρόπο από τις αμερικανικές αρχές ή από τους ίδιους τους μάρτυρες, η ταυτότητα τους και το καθεστώς υπό το οποίο αυτοί καταθέτουν),

- ούτε αν συμπίπτει ή όχι το αντικείμενο των ερευνών ως προς τις πράξεις και τα πρόσωπα στα δύο Κράτη (ΗΠΑ, Ελλάδα),

- ούτε αν οι προστατευόμενοι στις ΗΠΑ μάρτυρες προσδοκούν από την ευδοκίμηση της έρευνας των Αμερικανικών Αρχών χρηματικό ή άλλο όφελος. Είναι αυτονόητο ότι για τη διαπίστωση του ιδίου οφέλους δεν αρκεί η απλή νομοθετική πρόβλεψη τέτοιας δυνατότητας σε άλλη χώρα αλλά απαιτείται να αποδειχθεί συγκεκριμένη συμφωνία με προσδιορισμό των προσώπων, του τόπου και χρόνου, αλλά και του ανταλλάγματος που

συμφωνήθηκε. Διαφορετικά καταλήγουμε στο άποτο συμπέρασμα ότι οι Ελληνικές Αρχές οφείλουν να απέχουν από την εφαρμογή του άρθρου 45Β ΚΠΔ με μόνη την αφηρημένη και υποθετική δυνατότητα κάποιος εκ των μαρτύρων να προσδοκά όφελος από την προστασία που παρέχει σε αυτόν κάποια άλλη χώρα για άλλη έρευνα με άγνωστο αντικείμενο. Και αν ακόμη είχε συμφωνηθεί αντάλλαγμα για την όποια συμβολή των μαρτύρων στις έρευνες των Αμερικανικών Αρχών τούτο προφανώς θα ήταν καταβλητέο ανεξάρτητα από την έκβαση της έρευνας στην Ελλάδα.

Θα πρέπει στο σημείο αυτό να αναφερθεί ότι η υπηρεσία μας απευθύνθηκε με δύο αιτήματα δικαστικής συνδρομής στις Αμερικανικές Αρχές και ζήτησε να μας αποσταλούν στοιχεία από την έρευνά τους (τυχόν καταθέσεις ή όποια άλλα στοιχεία των μαρτύρων τους) που κατά την κρίση τους ενδεχομένως να ενδιέφεραν τις Ελληνικές Αρχές. Επί των αιτημάτων αυτών **ουδέποτε λάβαμε σχετική απάντηση**. Τα ανωτέρω δεν αναιρούνται από το περιεχόμενο του με αρ. πρωτ. 3700/8-10-2019 εγγράφου μου προς τον Αντ/λέα του Αρείου Πάγου κ. Λάμπρο Σοφουλάκη, στο οποίο αναφέρεται ότι η Υπηρεσία μας με βάση απόρρητα έγγραφα των Αμερικανικών Αρχών ταυτοποίησε έναν από τους προστατευόμενους μάρτυρες με την κωδική ονομασία «Μάξιμος Σαράφης».

Το σπουδαιότερο είναι ότι οι **προϋποθέσεις του άρθρου 45Β ΚΠΔ ελέγχθηκαν και εγκρίθηκαν από τον αρμόδιο Εισαγγελέα, επόπτη μας κ. Παπαγεωργίου, ενώ διατηρήθηκε σε ισχύ το ειδικό καθεστώς και από τον κ. Αγγελή και από τον κ. Μπρακουμάτσο έως σήμερα, χωρίς να τεθεί ζήτημα άρσης της σχετικής προστασίας πλην του μάρτυρα Μανιαδάκη, του οποίου η προστασία ήρθη, όταν διαπιστώθηκε με επαρκή στοιχεία η εμπλοκή του στην υπόθεση. Μου προξενεί κατάπληξη το ότι στο κατηγορητήριο απομονώνεται η δική μου συμμετοχή ωσάν να ενήργησα μόνη μου και ανεξέλεγκτα και υποβαθμίζεται η έγκριση της ενέργειάς μου από τους ιεραρχικώς ανωτέρους μου σε τυπική διαδικασία, ώστε να επικεντρωθεί η ευθύνη αποκλειστικά σε εμένα.**

Περαιτέρω, με αφορμή δημοσίευμα της εφημερίδας «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ», στο οποίο αναφερόταν ότι μη ορθώς χαρακτηρίσθηκαν οι προστατευόμενοι

μάρτυρες ως «δημοσίου συμφέροντος» απευθυνθήκαμε με τα υπ' αρίθμ. πρωτ. ΕΠ-Δ222/4-11-2019 και 4152/6-11-2019 έγγραφα προς τον επόπτη μας Αντεισαγγελέα του Α.Π. κ. Μπρακουμάτσο,(σχετ18) με κοινοποίηση και προς Υμάς. Στα εν λόγω έγγραφα εκθέσαμε την άποψή μας ότι δεν υφίσταται κανένα κώλυμα στη χορήγηση του καθεστώτος μάρτυρα δημοσίου συμφέροντος ακόμα κι αν οι μάρτυρες ταυτίζονται στις δύο χώρες και επικαλεσθήκαμε υποστηρικτικά τη σχετική Σύσταση του ΟΟΣΑ και παραδείγματα αλλοδαπών νομοθεσιών, στα οποία παραπέμπω προς αποφυγήν περιττών επαναλήψεων και ζητούσαμε από τον κ.Αντ/λέα του Αρείου Πάγου να κρίνει αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις χαρακτηρισμού των μαρτύρων ως δημοσίου συμφέροντος, ώστε να προβεί, ως έχει δικαίωμα και υποχρέωση, στην άρση του σχετικού προνομιακού καθεστώτος.(σχετ16 και 17)) Ουδέποτε λάβαμε από τον κ. Μπρακουμάτσο κάποια απάντηση στο κατ' επανάληψη ερώτημα μας και μας δημιουργήθηκε η πεποίθηση ότι υπάρχει σιωπηρή συμφωνία του με τις θέσεις μας.

Ειδικότερα δε σε ότι αφορά στην καταγγελία του Εμ. Βουλκίδη κατά του Φιλίστορα Δεσταμπασίδη σχετικά με εμπλοκή του στην υπόθεση της Novartis, αφενός η καταγγελία αυτή έλαβε χώρα πολύ μεταγενέστερα από τη χορήγηση του καθεστώτος προστατεύμενου μάρτυρα αλλά και μάρτυρα δημοσίου συμφέροντος, αφετέρου όπως αναφέρουμε εκτενώς και στο προαναφερόμενο υπ' αριθμ. πρωτ. ΕΠ4/12-7-2019 έγγραφό μας προς τον επόπτη μας κ. Μπρακουμάτσο, (σχετ17) η τακτική της καταγγελίας δια των ανωμοτί εξηγήσεων ενός μάρτυρα δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να οδηγήσει σε άρση της προστασίας του, καθόσον τα καταγγελλόμενα και αληθή υποτιθέμενα δεν σχετίζονται με την υπό διερεύνηση υπόθεση αφού αφορούν πράξεις σε βάρος της εταιρείας Novartis, για τις οποίες απαιτείται έγκληση από την ίδια την εταιρεία.

Περαιτέρω, σε ό,τι αφορά στη χορήγηση του καθεστώτος μάρτυρα δημοσίου συμφέροντος στον Νικόλαο Μανιαδάκη, εκθέτω τα εξής:

Από κανένα από τα στοιχεία που υπήρχαν τότε στη δικογραφία της Novartis, δεν προέκυπταν οι απαιτούμενες ενδείξεις περί του ότι ο

συγκεκριμένος μάρτυρας είχε τελέσει πράξεις διαφθοράς ή ότι αποσκοπούσε να αντλήσει οποιοδήποτε όφελος από τον χαρακτηρισμό του ως τέτοιου. Πιο συγκεκριμένα, στα πλαίσια της διερεύνησης της υπόθεσης, υπήρχε εντός της δικογραφίας μια ανώνυμη καταγγελία περί του ότι ο N. Μανιαδάκης ως καθηγητής της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας (ΕΣΔΥ) ελάμβανε χρήματα από την εταιρεία Novartis, αλλά και από άλλες φαρμακευτικές εταιρείες, μέσω εταιρειών συμφερόντων του, αλλά επ' ονόματι τρίτων προσώπων, μεταξύ δε αυτών και της συζύγου του. Σε σχέση με την καταγγελία αυτή, η οποία συσχετίσθηκε προς διερεύνηση στην υπόθεση της Novartis, δόθηκε από την τέως Εισαγγελέα Διαφθοράς παραγγελία διερεύνησής της από το Μικτό Κλιμάκιο Ελέγχου του ΣΟΕΕ, του οποίου προϊστατο η κα Μαρία Παπασπύρου, τέως Επιθεωρήτρια Δημόσιας Διοίκησης. Η σχετική παραγγελία, εκκρεμεί ακόμη ενώπιον του Μικτού Κλιμακίου. Επ' αυτής όμως, κατά το επίδικο χρονικό διάστημα, είχαν διενεργηθεί φορολογικοί έλεγχοι του ΣΔΟΕ, **το οποίο δεν διαπίστωσε φορολογικές παραβάσεις των εταιρειών που αναφέρονταν στην καταγγελία**, ο δε N. Μανιαδάκης, είχε τακτοποιήσει διοικητικά όλες τις φορολογικές διαφορές του.

Η πρώτη αναφορά περί του ότι ο N. Μανιαδάκης δωροδοκείτο από την εταιρεία Novartis, έγινε από την προστατευόμενη μάρτυρα με την κωδική ονομασία «Αικατερίνη Κελέση» κατά την ενώπιον μας από 8-11-2017 ένορκη κατάθεσή της. Στην κατάθεση αυτή, η μάρτυρας ανέφερε ότι ο N. Μανιαδάκης δωροδοκήθηκε από τη Novartis προκειμένου να εξυπηρετήσει τα συμφέροντά της, με την ιδιότητα του συμβούλου του τότε υπουργού υγείας, Α. Λοβέρδου. Όμως αυτοβούλως, η μάρτυρας επανήλθε στην επόμενη κατάθεσή της την 28-1-2018 και χωρίς καμία παρέμβαση από εμάς, κατέθεσε ότι από παραδρομή ανέφερε ότι ο N. Μανιαδάκης δωροδοκήθηκε όχι για να εξυπηρετήσει ο ίδιος ατομικά τα συμφέροντα της Novartis, αλλά για να μεσολαβήσει ώστε να έρθει σε επαφή ο Κ. Φρουζής με τον Α. Λοβέρδο. **Αυτό το δεδομένο ήταν το μόνο στοιχείο που υπήρχε κατά το χρόνο που ο N. Μανιαδάκης απέκτησε την ιδιότητα του μάρτυρα δημοσίου συμφέροντος.** Κρίναμε ότι η ως άνω κατάθεση αυτή του έτερου προστατευόμενου μάρτυρα, καθώς και η εκκρεμής διερεύνηση της πιο πάνω

καταγγελίας σε βάρος του, δεν αρκούσαν για τη μη αναγνώριση της ιδιότητας του μάρτυρα δημοσίου συμφέροντος στον κ. Μανιαδάκη με το σκεπτικό ότι μία καταγγελία ή μια ένορκη κατάθεση σε βάρος ενός προσώπου εάν δεν επιβεβαιώνεται και από άλλα αποδεικτικά στοιχεία, δεν είναι επαρκής για την άσκηση ποινικής δίωξης. Αν γινόταν δεκτό το αντίθετο **οποιοσδήποτε θα μπορούσε με ένα τέχνασμα καταγγελίας, να αποκλείει κατά το δοκούν προστατευόμενους μάρτυρες.** Σημειώνεται, ότι επί της σχετικής καταγγελίας δεν έχει εκδοθεί οριστική κρίση, μέχρι σήμερα. Θεωρήσαμε δηλαδή βασιζόμενοι και στην αιτιολογική έκθεση του άρθρου 45 Β ΚΠΔ, το οποίο προστέθηκε με την υποπαρ. ΙΕ 15 του Ν. 4254/2014 (σελ. 60, 61 αυτής) ότι οι μάρτυρες δεν προστατεύονται από το άρθρο 45Β του (τότε) ΚΠΔ, μόνο εφόσον υπάρχουν σε βάρος τους **επαρκή στοιχεία** τέλεσης εγκλημάτων διαφθοράς και όχι απλώς οιαδήποτε εμπλοκή στις υπό διερεύνηση πράξεις, που ως τέτοια θα μπορούσε να εκληφθεί και η μη αξιόποινη («καθ' οιονδήποτε τρόπο») τοιαύτη.

Θα πρέπει, εξάλλου, να αναφερθεί ότι έγγραφα των Αμερικανικών Αρχών, τα οποία υπάρχουν στη δικογραφία της Novartis, αναφέρουν για τον κ. Μανιαδάκη ότι χρησιμοποιούσε της γνωριμίες του για να ωφελήσει τη Novartis, καθώς και ότι λάμβανε χρήματα από τη Novartis μέσω συμβάσεων παροχής υπηρεσιών κι όχι ως δωροδοκία. Προκειμένου να διαγνώσουμε την έκταση της τυχόν εμπλοκής του κ. Μανιαδάκη στις υπό διερεύνηση πράξεις, ζητήσαμε από τις Αρχές του Ομοσπονδιακού Γραφείου Ερευνών (FBI), να μας γνωστοποιήσουν αν, μεταξύ άλλων προσώπων, ο κ. Μανιαδάκης είχε τελέσει συγκεκριμένες αξιόποινες πράξεις και ποιες. Η απάντηση που λάβαμε δια του υπ' αρ. πρωτ. 180379282/NK-2057320 σ. 105 από 1-8-2017 εγγράφου του FBI ήταν: '**No information provided**' δηλαδή, «**καμιά πληροφορία δεν παρασχέθηκε.**»

Στο σημείο αυτό θεωρώ κρίσιμο να Σας ενημερώσω ότι **ο κ. Αγγελής γνώριζε την ταυτότητα όλων των προστατευόμενων μαρτύρων** αλλά και ειδικότερα σε ό,τι αφορά στον κ. Μανιαδάκη την επιστημονική άποψη της Υπηρεσίας μας περί της χορηγήσεως σε αυτόν του ειδικού καθεστώτος και ουδέποτε εξέφρασε την οιαδήποτε επιφύλαξη. Αν ίσχυε το αντίθετο, θα

είχε άρει από την πρώτη στιγμή το σχετικό καθεστώς, ως είχε δικαίωμα. Όταν τελικώς από τα στοιχεία που είχαν καταφθάσει στην Υπηρεσία μας προέκυπταν επαρκείς ενδείξεις για την άσκηση ποινικής δίωξης σε βάρος του κ. Μανιαδάκη ο κ. Αγγελής ανεκάλεσε το ειδικό καθεστώς μετά από δικό μου αίτημα κι όχι με δική του πρωτοβουλία.(σχετ 19) Το γεγονός αυτό, επισημαίνεται και από την κα Δημητρίου, η οποία στα Υπομνήματα που Σας προσκόμισε αναφέρει: «*είναι δε πέραν κάθε αμφιβολίας ότι ο αποχαρακτηρισμός έγινε από τους εισαγγελείς διαφθοράς όταν έκριναν ότι υπήρχαν όλα τα στοιχεία προς τούτο».*

Είναι αυτονόητο ότι αν συνέτρεχε στο πρόσωπο εμού και των συναδέλφων μου σκοπός πρόκλησης βλάβης σε κάποιο εκ των διερευνώμενων προσώπων δεν θα είχαμε άρει, αλλά αντιθέτως θα διατηρούσαμε το καθεστώς προστασίας του συγκεκριμένου μάρτυρα, ώστε να μην τεθεί στο αρχείο μία κρίσιμη για την υπόθεση μαρτυρική κατάθεση.

Τέλος, σε ό,τι αφορά στην κατάθεση του Μάξιμου Σαράφη ενώπιον της προανακριτικής επιτροπής και δη στο χωρίο ,στο οποίο ο μάρτυρας αναφέρει ότι έγινε προφορική αναφορά από μέρους του σε εμπλοκή του κ. Μανιαδάκη σε παράνομες πρακτικές της Novartis, η οποία όμως δεν κατεγράφη, δηλώνω κατηγορηματικώς ότι όταν ο συγκεκριμένος μάρτυρας αναφέρθηκε στον κ. Μανιαδάκη τότε και κατεγράφη. Η αλήθεια είναι πως κατά τις συναντήσεις μας με τους μαρτυρες γίνονταν συνήθως κάποιες εισαγωγικές συζητήσεις.Ηταν απολύτως σαφές όμως ότι καταγράφονταν στην σχετική έκθεση εξέτασης μόνο όσα έλεγε ο μάρτυρας από την στιγμή που ξεκινούσε η κατάθεση τυπικά.Αυτο είναι και το νόημα των φράσεων του μαρτυρα « ...σας είπα ότι τον είχα αναφέρει προφορικά.... Πολλά συζητήθηκαν». Το γεγονός ότι κατεγράφη στην κατάθεσή του την 27-11-2018 αποδεικνύει περίτρανα ότι όποτε ο ίδιος επιθυμούσε να καταγραφεί η καταγγελία του κατεγράφη, πολλώ μάλλον όταν ο μάρτυρας αυτός αποδέχεται ότι ουδεμία πίεση υπέστη κατά την κατάθεσή του.

5. Επί του ότι επιτρέψαμε ή επιβάλαμε την κατάθεση από τους μάρτυρες εν γνώσει ψευδών περιστατικών

Ομοίως, αβάσιμη τυγχάνει και η κατηγορία περί του ότι επέτρεψα ή επέβαλα την κατάθεση από τους μάρτυρες εν γνώσει ψευδών περιστατικών, συνιστάμενα κυρίως σε έκφραση απλής γνώμης, χωρίς κανένα απολύτως αποδεικτικό στοιχείο, στο πλαίσιο προσπάθειας δημιουργίας πτοινικών ευθυνών. Οι μάρτυρες με τις κωδικές ονομασίες «Αικατερινη Κελέση» και «Μάξιμος Σαράφης» κατέθεσαν πραγματικά περιστατικά, όπως τα αντιλήφθηκαν ως ουσιώδεις μάρτυρες, πολλά από τα οποία επαληθεύθηκαν και από άλλα αποδεικτικά στοιχεία (μάρτυρες, έγγραφα, πορισματικές εκθέσεις Ανεξαρτήτων Αρχών). Σε κάθε περίπτωση πώς είναι δυνατόν να επέβαλα εγώ σε τρεις διαφορετικούς ανθρώπους που ΡΗΤΑ ΚΑΤΕΘΕΣΑΝ ΕΝΩΠΙΟΝ ΣΑΣ ΆΛΛΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΟΤΙ ΟΥΔΕΠΟΤΕ ΠΙΈΣΤΗΚΑΝ ΑΠΟ ΕΜΑΣ ΚΑΙ ΟΤΙ ΚΑΤΕΘΕΣΑΝ ΜΕ ΔΙΚΗ ΤΟΥΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΠΕΡΙΣΚΕΨΗ, ΕΧΟΝΤΑΣ ΠΛΗΡΗ ΓΝΩΣΗ ΟΣΩΝ ΚΑΤΑΘΕΤΟΥΝ και μη έχοντας ουδεμία σχέση με τον κ. Παπαγγελόπουλο, δήθεν να καταθέσουν εν γνώσει τους ψέματα; Οι μάρτυρες δεν εξέφρασαν απλή γνώμη, αλλά έδωσαν πλήρεις λεπτομέρειες και εξειδίκευσαν τις αρχικές τους καταθέσεις προσκομίζοντας πληθώρα εγγράφων τόσο έντυπων όσο και ηλεκτρονικών, τα οποία συσχετίσθηκαν τόσο στη δικογραφία της Novatis όσο και στις δικογραφίες των πολιτικών και αναφέρονται στις πορισματικές εκθέσεις των Επίκουρων Εισαγγελέων, κ.κ. Ντζούρα και Μανώλη προς εμένα.(ενδεικτικα σχετ 20,21,22) Από το περιεχόμενο των καταθέσεων προκύπτει ότι οι μάρτυρες, όπως είναι φυσικό, δεν γνώριζαν τα πάντα και δικαιολογημένα απαντούσαν "δεν γνωρίζω" ή "δεν θυμάμαι", όπου δεν ήταν βέβαιοι. Ήδη μάλιστα, στοιχεία που προσκόμισαν οι μάρτυρες, υπήρχαν και στις δικογραφίες που διαβιβάσθηκαν στην Βουλή των Ελλήνων για τα πολιτικά πρόσωπα. Για ποιο λόγο οι μάρτυρες αυτοί κατέθεσαν τα όσα είπαν; Ποιο όφελος ή σκοπό είχαν; Σκόπευαν να πλήξουν πολιτικούς; Ποιο το όφελός τους να δεχθούν να καταθέσουν τα όσα κατεγράφησαν, τα οποία σημειωτέον κρίνονται στο παρόν στάδιο ως ψευδή, ενώ η υπόθεση βρίσκεται ακόμη υπό διερεύνηση; Και εν τέλει, αν ταυτίζονται

με τους μάρτυρες των Αμερικανικών Αρχών, αν η έρευνα των Αμερικανικών Αρχών έχει ακριβώς το ίδιο αντικείμενο με την έρευνα της υπηρεσίας μας, αν προσδοκούν ίδιον όφελος από την έκβαση της υπόθεσης στις ΗΠΑ, αν το όφελος αυτό είναι αθέμιτο, αφού κατά λογική αναγκαιότητα θα έχουν καταθέσει τα ίδια ψεύδη και προγενέστερα ενώπιον των Αμερικανικών Αρχών, χρειαζόταν η δική μου υποτιθέμενη πίεση;

Αδιάψευστη απόδειξη των ισχυρισμών μου παρέχεται από τις ενώπιον Σας καταθέσεις των μαρτύρων με τις κωδικές ονομασίες «Αικατερίνη Κελέση», ο οποίος την 4-12-2019 ανέφερε ενώπιον Σας ότι **από κανέναν δεν πιέστηκε, παροτρύνθηκε ή επηρεάσθηκε** προκειμένου να καταθέσει στους εισαγγελείς Διαφθοράς και δη σε βάρος πολιτικών προσώπων και «Μάξιμος Σαράφης», ο οποίος την 4-12-2019 επιβεβαίωσε ενώπιον Σας τις καταθέσεις που έδωσε στους Εισαγγελείς Διαφθοράς καθώς και ότι **κατέθεσε αυτοβούλως και χωρίς καμμία πίεση ή παρότρυνση**, ότι είχε ίδια αντίληψη των γεγονότων που κατέθετε και ότι προσκόμισε και υποστηρικτικά έγγραφα που επαλήθευαν τις καταθέσεις του. Τα όσα περί του αντιθέτου ισχυρίστηκε ο κ. N. Μανιαδάκης αντικρούονται στο κεφάλαιο του παρόντος, όπου καταγράφεται ο αντίλογός μου στην κατηγορία της πλημμεληματικής κατάχρησης εξουσίας.

Ο κ. Σαμαράς στη μήνυσή του αναφέρει ότι επιτρέψαμε την κατάθεση μαρτύρων, οι οποίοι ήταν προφανώς καθοδηγούμενοι από τα κέντρα των πολιτικών του αντιπάλων. Ειδικότερα ισχυρίζεται ότι «η εφημερίδα Documento κυκλοφόρησε την Κυριακή 4.2.2018 με πρωτοσέλιδο ότι “υπάρχουν πληροφορίες” και για συναντήσεις στελεχών της NOVARTIS με συνεργάτες Σαμαρά στο Μαξίμου. Είναι όμως γνωστό ότι τα κυριακάτικα φύλλα κλείνουν την Παρασκευή το βράδυ, προκειμένου να διακινηθούν το Σάββατο και να κυκλοφορήσουν το Σάββατο το απόγευμα. Η ψευδής κατάθεση για τους συνεργάτες μου δίνεται την Κυριακή το βράδυ, ήτοι 2 ημέρες μετά το κλείσιμο του επίμαχου φύλλου της εφημερίδας του πρωθυπουργικού φίλου Βαξεβάνη που αναφέρεται σ' αυτήν!! Με άλλα λόγια, η εν λόγω εφημερίδα δημοσίευσε Παρασκευή αυτό που κατατέθηκε από την προστατευόμενη “μάρτυρα” την

Κυριακή το βράδυ!!! Ούτε αυτό υποψίασε τους μηνυόμενους Εισαγγελείς για το ποια είναι η περίφημη αυτή μάρτυρας και ποιους σκοπούς εξυπηρετεί;;».

Παραλείπει όμως να αναφέρει ο εγκαλών ότι ο προστατευόμενος μάρτυρας «Αικατερίνη Κελέση» είχε αναφερθεί στις σχέσεις Σαμαρά – Φρουζή σε πέντε συνολικά καταθέσεις του πριν την κατάθεση της 4ης Φεβρουαρίου 2018. (βλ. καταθέσεις της 1.12.2017, 11.12.2017, 29.12.2017, 5.1.2018 και 28.1.2018). (ενδεικτικα σχετ 23)

Επίσης, ο κ. Βενιζέλος στη μήνυσή του θεωρεί αξιόμεμπτο το γεγονός ότι ο μάρτυρας καταθέτει όσα άκουσε από τον Κ. Φρουζή, ο οποίος μετέφερε φήμες της αγοράς. Επ' αυτού τονίζω ότι ο μάρτυρας τήρησε την εκ του άρθρου 224 παρ. 1 ΚΠΔ υποχρέωση να κατονομάζει την πηγή της γνώσης του καταθέτοντας ότι πηγή της γνώσης του ήταν ο Κ. Φρουζής. Σε κάθε περίπτωση η τυχόν αξιοπιστία της κατάθεσης του μάρτυρα καθώς και η εν γένει αξιολόγηση του περιεχομένου αυτής, στο μέτρο που κατατίθενται περιστατικά που αφορούν σε πολιτικό, εναπόκεινται αποκλειστικά και μόνο στο μόνο αρμόδιο όργανο, δηλαδή στην Βουλή.

Η αξιοπιστία των μαρτύρων ενισχύεται και από τις απαντήσεις που σας παραθέτω ολως ενδεικτικά στις Ευρωπαϊκές Έρευνας που έχουμε αποστείλει και έχουν περιέλθει στην υπηρεσία μας το τελευταίο διάστημα αλλά και από επίσημα ΦΕΚ του ιταλικού κράτους , που εχουν εντοπισθεί στο διαδίκτυο,δελτία τιμών φαρμάκων του Κράτους της Σλοβενίας που εντοπίστηκαν στο διαδίκτυο και επίσημες αποφάσεις της αρμόδιας αρχής για την αποζημίωση φαρμάκων της Σουηδίας (TLV), και του Ηνωμένου Βασιλείου (NICE, NATIONAL INSTITUTE FOR HEALTH AND CLINICAL EXCELLENCE) που ομοίως εντοπίστηκαν στο διαδίκτυο . Οι προαναφερόμενες ευρωπαϊκές

έρευνας έχουν αποσταλεί προκειμένου να εξακριβωθεί ο μέσος όρος

των τριών (3) χαμηλότερων τιμών της Ε.Ε., αφού σύμφωνα με αυτό το μ.ο.

έπρεπε να τιμολογηθούν τα αντίστοιχα σκευάσματα στην Ελλάδα.

Σημειώνεται ότι έχουν έρθει ουσιαστικές απαντήσεις από 3 χώρες μέχρι τώρα

(Φινλανδία, Κύπρος και Ρουμανία (Σχετ.). Τα στοιχεία της Ρουμανίας αναφέρονται στο χρονικό διάστημα από Σεπτέμβριο του 2014 κ.ε., ενώ των άλλων δύο χωρών από το 2006 κ.ε.). Όσον αφορά στις τιμές των φαρμάκων σε άλλες χώρες της Ε.Ε. και της Ελβετίας   § αναμένονται απαντήσεις ακόμη από

25 χώρες. Ενδεικτικά λοιπόν:

EUCREAS FC TAB (50+ 850) mg/tab x 60 ΈΤΗ 2008 – 2009 -

29.04.2010

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα (60 ταμπλέτες) για τον ίδιο χρόνο 88,52 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία (60 ταμπλέτες) στις 01.11.2008 45,02 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Κύπρο (30 ταμπλέτες) στις 11.08.2008 21,60 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Σλοβενία (60 ταμπλέτες) στις 10.09.2008 46,02 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Σλοβενία (60 ταμπλέτες) στις 15.09.2009 45,20 ευρώ

Ex factory τιμή Ιταλίας (60 ταμπλέτες) στις 17.12.2008 49,50 ευρώ

(σχετ 1ζ ΙΤΑΛΙΚΟ ΦΕΚ της 29.12.2008, που υπάρχει και στο διαδίκτυο)

Ex factory τιμή Σουηδίας (60 ταμπλέτες) στις 09.09.2008 423,5 σουηδικές κορώνες X 0,1056=44,72 ευρώ (σχετ 2 α)

EUCREAS FC TAB (50+ 850) mg/tab x 60 από 30.04.2010

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα (60 ταμπλέτες) 66,39 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία (60 ταμπλέτες) 45,02 ευρώ

4

Χονδρική Τιμή για Κύπρο (30 ταμπλέτες) 21,60 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Σλοβενία (60 ταμπλέτες) στις 15.09.2009 45,20 ευρώ

Ex factory τιμή Ιταλίας (60 ταμπλέτες) στις 17.12.2008 42,60 ευρώ

(σχετ 1η ΙΤΑΛΙΚΟ ΦΕΚ της 26.07.2010, που υπάρχει και στο διαδίκτυο)

EUCREAS FC TAB (50+ 850) mg/tab x 60 από 01.01.2011

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα (60 ταμπλέτες) 52,32

ευρώ

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία (60 ταμπλέτες) 45,02 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Κύπρο (30 ταμπλέτες) 21,60 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Σλοβενία (60 ταμπλέτες) στις 30.12.2010 45,20 ευρώ

Ex factory τιμή Ιταλίας (60 ταμπλέτες) στις 26.07.2010 42,60 ευρώ

(σχετ 1η ΙΤΑΛΙΚΟ ΦΕΚ, που υπάρχει και στο διαδίκτυο)

EUCREAS FC TAB (50+ 850) mg/tab x 60 από 05.08.2011

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα (60 ταμπλέτες) 45,97 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία (60 ταμπλέτες) 42,43 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Κύπρο (30 ταμπλέτες) 21,60 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Σλοβενία (60 ταμπλέτες) 45,20 ευρώ

EUCREAS FC TAB (50+ 850) mg/tab x 60 από 23.12.2011 μέχρι 4 ο

2012

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα (60 ταμπλέτες) 44,82 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία (60 ταμπλέτες) 42,43 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Κύπρο (30 ταμπλέτες) 21,60

ευρώ

5

Για τις πωλήσεις του φαρμάκου βλ. σχετ. 1β. Αν αναλογιστείτε ότι μόνο

το έτος 2009 το φάρμακο eucreas είχε άθροισμα σε αξίες άνω των 3 εκατ.

ευρώ

και το έτος 2010 πλησίον των 3,5 εκατ. ευρώ, ενώ το 2008 άνω των 500.000

ευρώ, μπορείτε εύκολα να αντιληφθείτε, κατά προσέγγιση έστω, το ύψος της

παράνομης ζημίας που υπέστη το ελληνικό δημόσιο μόνο από τη τιμολόγηση

ενός φαρμάκου και μόνο για χρονικό διάστημα δύο ετών περίπου. Και όλα τα

παραπάνω προκύπτουν ενώ αναμένονται απαντήσεις από 25 ακόμη χώρες
ως

προς τις αντίστοιχες τιμές, γεγονός από το οποίο πιθανολογείται βάσιμα ότι
θα

προκύψει ακόμη μεγαλύτερη ζημία του ελληνικού δημοσίου. Σημειώνεται ότι
για το φάρμακο euscreas κάνουν λόγο και οι Α. Λοβέρδος, Β. Κεγκέρογλου και
Ε. Χριστοφίλοπούλου στην από 08.03.2017 αναφορά τους (σχετ. 53)

TASIGNA CAPS 112x 150 mg

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα όπως αυτή αναρτήθηκε στο ΔΤΦ 10.04.2012
3753,68 ευρώ.

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα όπως αυτή αναρτήθηκε στο ΔΤΦ 04.05.2012
3265,70 ευρώ.

Το ως άνω χρονικό διάστημα η Χονδρική Τιμή του σκευάσματος στην Κύπρο
ήταν 2691,83 ευρώ

Ex factory τιμή Ιταλίας στις 22.11.2011 3108 ευρώ (σχετ 1η ΙΤΑΛΙΚΟ
ΦΕΚ της 22.11.2011, που υπάρχει και στο διαδίκτυο) Αναγωγή σε ΧΤ
3.275,83

Ex factory τιμή Σουηδίας στις 08.10.2011 23.619,52 σουηδικές κορώνες X
0,1095=2586,33 ευρώ (σχετ. 2β). Αναγωγή σε ΧΤ 2725,99 ευρώ

Το ως άνω χρονικό διάστημα η Χονδρική Τιμή του σκευάσματος στη

Φινλανδία ήταν 2470,6 ευρώ

Χονδρική Τιμή Σλοβενίας στις 08.02.2011 3037,05 ευρώ

6

Οι αξίες (δηλαδή οι πωλήσεις) του πιο πάνω φαρμάκου της εταιρείας

Novartis, είχαν ως εξής: α) σε νοσοκομεία για το έτος 2012, ποσό

1.241.586,92 ευρώ και β) σε φαρμακεία και φαρμακαποθήκες για το έτος

2012, ποσό 220.192,32 ευρώ

TASIGNA 200mg X 112

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα όπως αυτή αναρτήθηκε στο ΔΤΦ με έναρξη

Ισχύος 09.06.2009 4210 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία 1.11.2008/31.07.2010 3761,24 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Σλοβενία στις 25.02.2009 4136,55 ευρώ και στις

18.06.2009 4062,97 ευρώ

Ex factory τιμή Σουηδίας στις 16.04.2008 37.847,76 σουηδικές κορώνες X

0,0918 (ισοτιμία στις 09.06.2009)=3474,42 ευρώ (σχετ. 2γ).

TASIGNA 200mg X 112

Α] Χονδρική Τιμή για Ελλάδα όπως αυτή αναρτήθηκε στο ΔΤΦ 17.05.2011

4.210 ευρώ.

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία την ίδια στιγμή 3648,4 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Σλοβενία στις 11.10.2010 3792,56 ευρώ

B] Χονδρική Τιμή για Ελλάδα όπως αυτή αναρτήθηκε στο ΔΤΦ 21.12.2011

4.092,36 ευρώ.

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία την ίδια στιγμή 3438,18 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Σλοβενία στις 30.06.2011 3792,56 ευρώ

7

Οι αξίες (σημαδήνοι πωλήσεις) του πιο πάνω φαρμάκου της εταιρείας

Novartis, είχαν ως εξής: α) στα νοσοκομεία για το έτος 2011 ανήλθαν σε 2.854.147,67 ευρώ και για το έτος 2012, ανήλθαν σε 5.016.736,54 ευρώ και β)
σε φαρμακεία και φαρμακαποθήκες, για το έτος 2011, ανήλθαν σε 3.243.500,40 ευρώ και για το έτος 2012 σε 3.243.500,40)

TASIGNA CAPS 112x 150 mg

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα όπως αυτή αναρτήθηκε στο ΔΤΦ 03.11.2012

3265,7 ευρώ (παραμένει αμετάβλητη η τιμή σε σύγκριση με το ΔΤΦ της

04.05.2012)

Το ως άνω χρονικό διάστημα η Χονδρική Τιμή του σκευάσματος στην Κύπρο
ήταν 2691,83 ευρώ

Τιμή Ιταλίας στις 07.08.2012 2952,6 ευρώ (σχετ 10 ΙΤΑΛΙΚΟ ΦΕΚ
της 07.08.2012, που υπάρχει και στο διαδίκτυο). Αναγωγή σε XT 3112,04
ευρώ

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία το χρονικό διάστημα 1/9/2011 – 31/1/2013
2470,6 ευρώ

Χονδρική τιμή της Σλοβενίας στις 09.07.2012 2650,8 ευρώ
Οι αξίες (δηλαδή οι πωλήσεις) του πιο πάνω φαρμάκου της εταιρείας
Novartis, είχαν ως εξής: α) σε νοσοκομεία για το έτος 2012, ποσό
1.241.586,92 ευρώ και β) σε φαρμακεία και φαρμακαποθήκες για το έτος
2012, ποσό 220.192,32 ευρώ

AFINITOR TABS 5MG Bt x 30

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα όπως αυτή αναρτήθηκε στο ΔΤΦ 05.08.2011
2670,36 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία 1.6.2010/31.1.2012 2409,04 ευρώ

AFINITOR TABS 5MG Bt x 30

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα όπως αυτή αναρτήθηκε στο ΔΤΦ 21.12.2011
2747,13

ευρώ

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία την ίδια στιγμή 2409,04 ευρώ

Χονδρική τιμή για Κύπρο το έτος 2011 2733,95

Χονδρική Τιμή για Σλοβενία στις 24.03.2011 2680,15 ευρώ

EXJADE DISP.TAB. 125MG/TAB BTx28 (BLIST 4x7)

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα όπως αυτή αναρτήθηκε στο ΔΤΦ 21.12.2011

182,82 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Κύπρο την ίδια στιγμή 174,18 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Σλοβενία στις 24.03.2011 176,97 ευρώ

EXJADE DISP.TAB. 250MG/TAB BTx28 (BLIST 4x7)

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα όπως αυτή αναρτήθηκε στο ΔΤΦ 21.12.2011

377,75 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Κύπρο την ίδια στιγμή 351,32 ευρώ

EXJADE DISP.TAB. 500MG/TAB BTx28 (BLIST 4x7)

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα όπως αυτή αναρτήθηκε στο ΔΤΦ 21.12.2011

722,32 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Κύπρο την ίδια σπιγμή 694,53 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Σλοβενία στις 24.03.2011 694,40 ευρώ

EXJADE DISP.TAB. 500MG/TAB BTx28 (BLIST 4x7)

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα 28 δισκία όπως αυτή αναρτήθηκε στο ΔΤΦ
05.08.2011

743,09 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Κύπρο 28 δισκία το έτος 2011 694,53

ευρώ

Χονδρική Τιμή για Σλοβενία 28 δισκία στις 24.03.2011 694,40

ευρώ

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία 84 δισκία την περίοδο 1.12.2010/31.01.2013
2095,74

ευρώ

ILARIS PD.INJ.SOL 150MG BTx1VIAL

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα όπως αυτή αναρτήθηκε στο ΔΤΦ 5.8.2011
11.539,6

ευρώ

10

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία την περίοδο 1.1.2011/30.04.2012 11.156,19
ευρώ

Χονδρική Τιμή για Κύπρο από 10.02.2011 11.480,40 ευρώ

MYFORTIC F.C. TABL BT 120x180MG

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα όπως αυτή αναρτήθηκε στο ΔΤΦ 21.12.2011

~~132,69 ευρώ~~

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία την ίδια στιγμή 115 ευρώ

MYFORTIC F.C. TABL BT 120x360MG

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα όπως αυτή αναρτήθηκε στο ΔΤΦ 21.12.2011

253,02 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία την ίδια στιγμή 229 ευρώ

DIOVAN 320 mg 28 tab

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία στις 01.05.2007/ 31.08.2009 29,79

ευρώ

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα στις 03.12.2007 33,11

ευρώ

ACLASTA 5 mg /100

11

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα στις 18.06.2007 430,27 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία στις 01.08.2008/ 01.04.2010 333,6 ευρώ

Ex factory τιμή Ιταλίας στις 21.11.2007 355,48 ευρώ (σχετ 1η ΙΤΑΛΙΚΟ ΦΕΚ
της 22.11.2011, που υπάρχει και στο διαδίκτυο)

ACLASTA 5 mg /100

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα στις 21.12.2009 360,00 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Σλοβενία στις 22.07.2009 357,05 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία στις 01.08.2008/ 01.04.2010 333,6 ευρώ

CERTICAN 60 X 0,25 mg

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα στις 18.06.2007 118,2 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα στις 21.12.2009 118,12 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία στις 01.12.2007/ 30.09.2009 111,15 ευρώ

Χονδρική τιμή για Σλοβενία στις 02.04.2007 106,66 ευρώ

Χονδρική τιμή για Σλοβενία στις 27.05.2009 106,66 ευρώ

EXFORGE 10 + 160 28 TAB

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα στις 18.06.2007 31,00 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία στις 01.04.2007/ 31.08.2009 24,58 ευρώ

12

EXFORGE 5 + 160 28 TAB

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα στις 18.06.2007 31,00 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία στις 01.04.2007/ 31.08.2009 23,48 ευρώ

EXJADE 125 mg X 28 tab

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα 28 ταμπλέτες στις 18.06.2007 280,20 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία 84 ταμπλέτες στις 01.08.2007/ 31.07.2009
523,94

ευρώ

Ex factory τιμή Ιταλίας στις 12.04.2007 28 ταμπλέτες 182 ευρώ (σχετ 1λ.

ΙΤΑΛΙΚΟ ΦΕΚ της 12.04.2007, που υπάρχει και στο διαδίκτυο)

Επισημαίνεται ότι το συγκεκριμένο φάρμακο 28 ταμπλέτες σε ολόκληρη τη διάρκεια

του 2008 έχει χονδρική τιμή στην Κύπρο 198,57 ευρώ

GLIVEC TAB 60 X 100 mg

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία στις 01.01.2007/ 31.05.2008

1151,18 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα στις 18.06.2007

1242,00 ευρώ

EXFORGE 5 + 160 28 TAB

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα στις 21.12.2009 30,66 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία στις 01.09.2009/ 31.12.2010 22,87 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Σλοβενία στις 29.06.2009 25,40 ευρώ

13

Χονδρική Τιμή για Κύπρο το 2009 26,84 ευρώ

GLIVEC TAB 60 X 100 mg

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα στις 21.12.2009 (60 ταμπλέτες) 1231,65 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία στις 01.06.2008/ 31.05.2011 (60 ταμπλέτες)
1151,18

ευρώ

Χονδρική Τιμή για Σλοβενία στις 22.07.2009 (120 ταμπλέτες) 2333,63 ευρώ

GLIVEC TAB 120 X 100 mg

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα στις 05.08.2011 2.355,51 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία στις 01.06.2011/ 31.01.2013 2302,35 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Σλοβενία στις 24.03.2011 2333,59 ευρώ

ZOMETA 4mg/5ml

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα στις 21.12.2009 274,5 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία στις 01.08.2009/ 31.12.2009 245,5 ευρώ

AFINITOR 5mg 30 tab

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα στις 17.02.2014 2325,62 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία στις 01.07.2013/ 31.12.2015 2288,59 ευρώ

AFINITOR 5mg 30 tab

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα στις 01.01.2011 2747,13 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία στις 01.07.2013/ 31.12.2015 2409,04 ευρώ

Χονδρική τιμή για Κύπρο το έτος 2011 2733,95 ευρώ

Χονδρική τιμή για Σλοβενία στις 20.10.2009 2694,13 ευρώ

GILENYA 0,5 X 28 caps

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα στις 21.12.2011 1930 ευρώ.

Χονδρική Τιμή για Κύπρο στις 27.09.2011 1892,84 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Σλοβενία στις 14.06.2011 1864,30 ευρώ

Ex factory τιμή Ιταλίας στις 22.11.2011 1800 ευρώ (σχετ 1ι ΙΤΑΛΙΚΟ ΦΕΚ

της 22.11.2011, που υπάρχει και στο διαδίκτυο) , αναγωγή σε XT =1897,2 ευρώ

Ex factory τιμή Σουηδίας στις 26.08.2011 15.484 σουηδικές κορώνες X 1700,14 ευρώ (σχετ. 2δ έγγραφο της αρμόδιας αρχής της Σουηδίας TLV, που εντοπίστηκε στην ιστοσελίδα της) αναγωγή σε XT =1791,95 ευρώ

ex factory τιμή Ηνωμένου Βασιλείου τον Ιούλιο του 2011 1470 αγγλικές λίρες (σχετ. 2ε)

NATIONAL INSTITUTE FOR HEALTH AND CLINICAL EXCELLENCE με

τίτλο

Final appraisal determination Fingolimod for the treatment of highly active

relapsing-remitting multiple sclerosis. Στη σελίδα 3 του συγκεκριμένου
εγγράφου

αναφέρεται ότι τον Ιούλιο του 2011 το gilenya (συσκευασία 28 καψουλες) είχε
στη

σχετική λίστα τιμή 1470 αγγλικών λιρών ήτοι 1470 X 1,1431 (ισοτιμία 31
Ιουλίου

2011)=1680,35 ευρώ, αναγωγή σε XT=1771,08 ευρώ

15

GILENYA 0,5 X 28 caps

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα στις 03.11.2012 1740,64 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία στις 01.09.2012/ 31.01.2013 1653,27 ευρώ

GILENYA 0,5 X 28 caps

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα στις 17.02.2014 1656,83 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία στις 01.07.2013/ 31.07.2014 1570,61 ευρώ

TASIGNA 150mg 4 X 28

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα στις 17.02.2014 2575,31 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία στις 01.02.2013/ 31.05.2014 2347,07 ευρώ

VOTUBIA 2,5 mg/tab X 30

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα στις 17.02.2014 1353 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία στις 01.12.2013/ 31.07.2014 1260,27 ευρώ

16

Χονδρική Τιμή για Σλοβενία στις 06.12.2013

1347,14 ευρώ

VOTUBIA 2,5 mg/tab X 30

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα στις 30.08.2013 1353 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία στις 01.07.2013/ 30.11.2013 1260,27 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Σλοβενία στις 17.05.2013

1347,14 ευρώ

VOTUBIA 5 mg/tab X 30

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα στις 17.02.2014 2771,29 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα στο ΔΤΦ Ιουνίου 2014 2693,96 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία στις 01.03.2014/ 31.07.2014 2288,59 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Σλοβενία στις 06.12.2013

2691,49 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Σλοβενία στις 30.05.2014

2670,36 ευρώ

JAKAVI 15 mg X 60

17

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα στις 11.02.2014 4066,83 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Σλοβενία στις 06.12.2013 3.881,3 ευρώ

JAKAVI 15 mg X 60

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα στις 30.08.2013 4236,61 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Σλοβενία στις 17.05.2013 4127,30 ευρώ

SIGNIFOR 0,6 mg X 60

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα στις 30.08.2013 3772,27 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Σλοβενία στις 17.05.2013 3739,90 ευρώ

SIGNIFOR 0,6 mg X 60

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα στις 11.02.2014 3548,90 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Σλοβενία στις 06.12.2013 3.457,49 ευρώ

GALVUS TAB 50MG/TAB BTx28 BLISTER

Χονδρική Τιμή για Ελλάδα στις 21.12.2009 28 δισκία 44,32 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Κύπρο 11.08.2008/2009/2010 28 δισκία 20,29 ευρώ

Χονδρική Τιμή για Φινλανδία 01.11.2009/ 31.07.2010 30 δισκία 22,51 ευρώ

Χονδρική τιμή για Σλοβενία στις 22.07.2009 30 δισκία 22,78 ευρώ

18

Ex factory τιμή Ιταλίας στις 05.04.2008 56 δισκία 46,20 ευρώ (σχετ 11

ΙΤΑΛΙΚΟ ΦΕΚ της 05.04.2008, που υπάρχει και στο διαδίκτυο) (Βλ σχετ24
εως και 41)

Οι ανωτέρω πτεριπτώσεις τιμών φαρμάκων ενδεχομένως να Σας βοηθήσουν
να

αντιληφθείτε γιατί γίνεται τέτοια προσπάθεια να απενεργοποιηθεί ο μάρτυρας
με την

κωδική ονομασία «ΜΑΞΙΜΟΣ ΣΑΡΑΦΗΣ», ο οποίος στις καταθέσεις του έχει

προσδιορίσει συγκεκριμένα φάρμακα (βλ. ιδίως τις περιπτώσεις των φαρμάκων

GILENYA και TASIGNA 150 mg).

Επισημαίνεται ότι οι παραπάνω αναφορές μου στο ζήτημα των τιμών

φαρμάκων σε καμία περίπτωση δεν υπέχουν θέση Πορίσματος καθώς κάτι τέτοιο

αναμένεται να γίνει από το Κλιμάκιο ελέγχου της Αρχής Διαφάνειας.

6. Αναφορικά με την επί μηνών εξέταση των προστατευόμενων μαρτύρων με τη μεθοδολογία λήψης διαδοχικών καταθέσεων επιχειρώντας σε κάθε επόμενη κατάθεση να συμπληρώσουν την προηγούμενη και την παράλειψη της αμελλητί διαβίβασης των στοιχείων στη Βουλή

Προκαταβολικώς οφείλω να επισημάνω ότι η συγκεκριμένη κατηγορία δεν συμβιβάζεται με την αμέσως επόμενη παραδοχή του κατηγορητηρίου, ότι δηλαδή απείχα από οποιαδήποτε πράξη έρευνας που θα μπορούσε να παράσχει αντικειμενικά στοιχεία. Οι δύο κατηγορίες αλληλοαποκλείονται: Ή θα έπρεπε να αναζητήσω στο πλαίσιο περαιτέρω έρευνας πρόσθετα στοιχεία, που θα αναιρούσαν το περιεχόμενο των καταθέσεων, οπότε όμως αφενός δεν θα είχα διαβιβάσει αμελλητί στα στοιχεία στη Βουλή και αφετέρου, όπως θα εκθέσω στην επόμενη παράγραφο, θα είχα παραβιάσει την εκ του Συντάγματος επιβαλλομένη υποχρέωση μη διερεύνησης υπουργικών αδικημάτων. Ή θα έπρεπε συμμορφούμενη με την υποχρέωση της αμελλητί διαβίβασης να απόσχω από οποιαδήποτε έρευνα. Σε κάθε περίπτωση οι καταθέσεις απεστάλησαν αμέσως μόλις περατώθηκαν αμελλητί στη Βουλή.

Σε σχέση με την δήθεν μεθοδολογία λήψης διαδοχικών καταθέσεων σε διάρκεια μηνών, επισημαίνω ότι το ζήτημα έχει ήδη κριθεί με το υπ' αριθμ. 1538/2019 βούλευμα του Συμβουλίου Εφετών Αθηνών, με το οποίο

απορρίφθηκε η αίτηση του Ανδρέα Λοβέρδου για την εξαίρεσή μου. Η λήψη διαδοχικών καταθέσεων δημιουργεί εκ πρώτης όψεως την εντύπωση ότι δήθεν δεν διαβιβάστηκαν αμελλητί τα στοιχεία στη Βουλή, ενώ στην πραγματικότητα ουδόλως παραβιάστηκε η υποχρέωση αυτή, καθόσον **έκαστος μάρτυρας** **έδωσε μία και μόνη κατάθεση**, που ήταν πρακτικά, νομικά και δικονομικά αδύνατον να ολοκληρωθεί μέσα σε μία εξέταση λόγω των ειδικών περιστάσεων και συνθηκών. Άπαντες οι προστατευόμενοι μάρτυρες στις πρώτες καταθέσεις τους πριν αυτές διαβιβασθούν στην Βουλή των Ελλήνων, **έδωσαν μία και μόνη ένορκη κατάθεση** γεγονός που αποδεικνύεται από το ότι ο μάρτυρας στην πρώτη και σε κάθε επόμενη – πλην της τελευταίας – κατέθετε, βεβαίωνε και υπέγραφε ως εξής: «επιφυλάσσομαι να συνεχίσω την κατάθεσή μου», ενώ **η τελευταία κατάθεση του καθενός κλείνει με τη φράση «Άλλο τίποτα δεν έχω να προσθέσω και υπογράφω»**. Ο λόγος, για τον οποίον οι καταθέσεις δόθηκαν τμηματικά εντός περίπου τριών μηνών είναι ότι λαμβάνονταν μετά το μεσημέρι ακόμη δε και βραδινές ώρες στο γραφείο της Εισαγγελίας Διαφθοράς, κατόπιν σχετικής σύστασης του Διευθυντή του Τμήματος Προστασίας Μαρτύρων, προκειμένου να διαφυλαχθεί το απόρρητο και η αποφυγή αναγνώρισης της πραγματικής ταυτότητας των μαρτύρων. Λόγω του προχωρημένου της ώρας σε συνδυασμό με το γεγονός ότι οι μάρτυρες κατέθεταν πολλά γεγονότα, για τα οποία μας ανέφεραν ότι κατείχαν σημαντικά αποδεικτικά στοιχεία, αλλά είχαν και οικογενειακές υποχρεώσεις, οι επόμενες καταθέσεις τους κανονίζονταν μετά από αρκετές ημέρες, με αποτέλεσμα όσα είχαν να καταθέσουν, να ολοκληρωθούν μετά από σχετικά μακρό χρονικό διάστημα.

Με βάση τα ανωτέρω, προδήλως, δεν επρόκειτο για παράνομη, παράτυπη ή σκόπιμη μεθόδευση. Ήταν επιλογή κατά την ουσιαστική μας κρίση, που από την πλευρά μας κρίθηκε ως ορθή, δεδομένων των προαναφερθεισών περιστάσεων. Πρέπει να τονισθεί ότι η φερόμενη ως "επί μήνες" εξέταση των μαρτύρων, δεν αφορούσε στην διενέργεια (μη νόμιμης για υπουργικά αδικήματα) προανάκρισης ή έρευνας σε βάρος των πολιτικών προσώπων την τη διαβίβαση των καταθέσεων στην Βουλή, αλλά επρόκειτο για νόμιμη έρευνα σε βάρος **των μη πολιτικών προσώπων** για τις